

**Ekonomická hodnota
dobrovolnictví a
metody jejího
vyčíslení**

**KONFERENCE NIPOS 2021
Dobrovolnictví v kultuře a umění**

**Tereza Rybová
rybova.ter@gmail.com**

VÝHODY VYČÍSLENÍ

- **dobrovolníci** - motivace a forma uznání
- **organizace** - efektivnější využití dobrovolnické práce a případné získání finančních prostředků nejen pro fungování dobrovolnického programu, ale i samotného chodu organizace
- **společnost a stát** - posouzení přínosu a vývoje dobrovolnických aktivit a případně je efektivně podpořit

METODY VYČÍSLLENÍ

HYNEK J., Ing. Aleš SEDLÁČEK. **Metodika evidence a stanovení hodnoty dobrovolnické práce v České republice**. [online]. Operační program: Lidské zdroje a zaměstnanost, č. projektu: CZ.1.04/5.1.01/B2.00024. Praha, květen 2015. Dostupné z: <http://crdm.cz/download/projekty/SAFE-OP-LZZMetodika-evidence-a-stanoveni-hodnoty-dobrovolnicke-prace-v-CR.pdf>

DOSTÁL J., J. TOŠNER, M. ČERNÁ. **Ekonomická hodnota dobrovolnictví v teorii a praxi**. Souhrnná výzkumná zpráva projektu Česko s dobrovolnictvím počítá. Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2020. Dostupné z: <https://www.dobrometr.cz/zprava.pdf>

Obecné způsoby ocenění dobrovolnické práce

- a) Ocenění na základě fixní výše hodinové odměny bez ohledu na typ vykonávané práce
- b) Ocenění na základě typu práce
- c) Mzda specialisty
- d) Náklady ušlé příležitosti
- e) Hodnota odměn

Konkrétní příklady ocenění dobrovolnické práce

- a) Zásady poskytování dotací a hospodaření s neinvestičními dotacemi ze státního rozpočtu České republiky v programu Rozvoj dobrovolnické služby pro rok 2021
- b) Metoda Věcného záměru zákona o dobrovolnictví
- c) Metoda Českého statistického úřadu
- d) Metoda ADRA, o.p.s.
- e) Metoda sdružení HESTIA
- g) Metody oslovených divadel
- f) Fondy EHP a Norska

→ **u těchto metod lze pro účely výzkumu vypočítat konkrétní hodinovou hodnotu**

Obecné způsoby ocenění dobrovolnické práce I.

a) Ocenění na základě fixní výše hodinové odměny bez ohledu na typ vykonávané práce

- stanovení jednotkové (univerzální) sazba hodiny dobrovolnické práce nejčastěji podle trhu práce, např. tedy medián mzdy ČR, průměrná mzda ČR, minimální mzda, průměrná mzda v dané organizaci apod. (ke zvážení - k jaké geografické a oborové oblasti se budou výpočty vztahovat)

b) Ocenění na základě typu práce

- zohlednění typu vykonávané práce
- metodika ILO (Evropské centrum pro dobrovolnictví (CEV) ve spolupráci s Johns Hopkins University v USA - zaštitěno Mezinárodní organizací práce (ILO))
- zahrnuje následující proměnné: čas věnovaný práci (počet skutečně odpracovaných hodin), druh vykonávané činnosti (odpovídající profese) a oblast, v níž byla práce vykonávána (hospodářské odvětví či institucionální sektor). Pro správné zařazení druhu práce se používají standardizované klasifikace zaměstnání (ISCO) a odvětví (standardní klasifikace NACE nebo klasifikace ICNPO zaměřená na činnost neziskového sektoru). Díky tomu je pak možné analyzovat dobrovolnou práci z hlediska trhu práce a ekonomický význam pro danou oblast a odvětví

Obecné způsoby ocenění dobrovolnické práce II.

c) Mzda specialisty

- metoda výpočtu především u služeb a specifických činností, pro které by musela organizace najmout specialistu (taková odměna by obsahovala i vedlejší náklady)

d) Náklady ušlé příležitosti

- orientace na samotného dobrovolníka
- výše hodnoty dobrovolnické práce = výše mzdy, kterou by dobrovolník získal ve své placené práci

e) Hodnota odměn

- součet hodnot veškerých odměn, které jsou dobrovolníkovi poskytnuty zdarma
- jedinec, který chce organizaci poskytnout pomoc zadarmo, si v podstatě zakoupí veškeré slíbené odměny a bude s ním na stejnou částku uzavřena pracovní dohoda
- nevýhody - příjem = výdaj (hodnota práce je omezena hodnotou odměn), odvody plynoucí ze zaměstnaneckých smluv
- tento způsob vychází z praxe

Konkrétní příklady ocenění dobrovolnické práce I.

a) Zásady poskytování dotací a hospodaření s neinvestičními dotacemi ze státního rozpočtu České republiky v programu Rozvoj dobrovolnické služby pro rok 2021

- podíl (zaokrouhledený na koruny dolů) **mediánu hrubé měsíční mzdy** (pro rok 2019 to bylo 30142 Kč) a **mediánu průměrné placené doby** ve mzdové sféře z posledního publikovaného ročního mediánu (pro rok 2019 to bylo 173,2)
- **174,00 Kč**

b) Metoda Věcného záměru zákona o dobrovolnictví

- podíl (zaokrouhledený na koruny dolů) 50 % měsíční průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok (35 855 Kč) a průměru průměrné placené doby za posledních 5 let (pro leta 2015 – 2019 je toto číslo 173,6)
- **103,00 Kč**

Konkrétní příklady ocenění dobrovolnické práce II.

c) Metoda Českého statistického úřadu

- medián hodinového výdělku v nepodnikatelské (platové) sféře za 4. čtvrtletí sledovaného roku
- **203,78 Kč**

d) Metoda ADRA, o.p.s.

- mediánu mezd v platové sféře v odvětvích, kde nejčastěji působí dobrovolníci (v tomto případě kultura)
- **160,57 Kč**

e) Metoda sdružení HESTIA

- 1,5násobek minimální mzdy (pro rok 2019 - 79,80 Kč)
- **119,70 Kč**

Konkrétní příklady ocenění dobrovolnické práce III.

g) Metody oslovených divadel

- metoda, která se neopírá o žádnou obvyklou hodnotu trhu, ale vychází z deklaráce samotné organizace
- několik oslovených subjektů - používá sazbu, kterou by za činnost zaplatila organizace brigádníkovi
- **100,00 Kč** u pomocných prací a 1000,00 Kč/večer při umělecké participaci na představení

f) Fondy EHP a Norska

- fixní neměnná částka
- **150,00 Kč**

Ukazatel VIVA

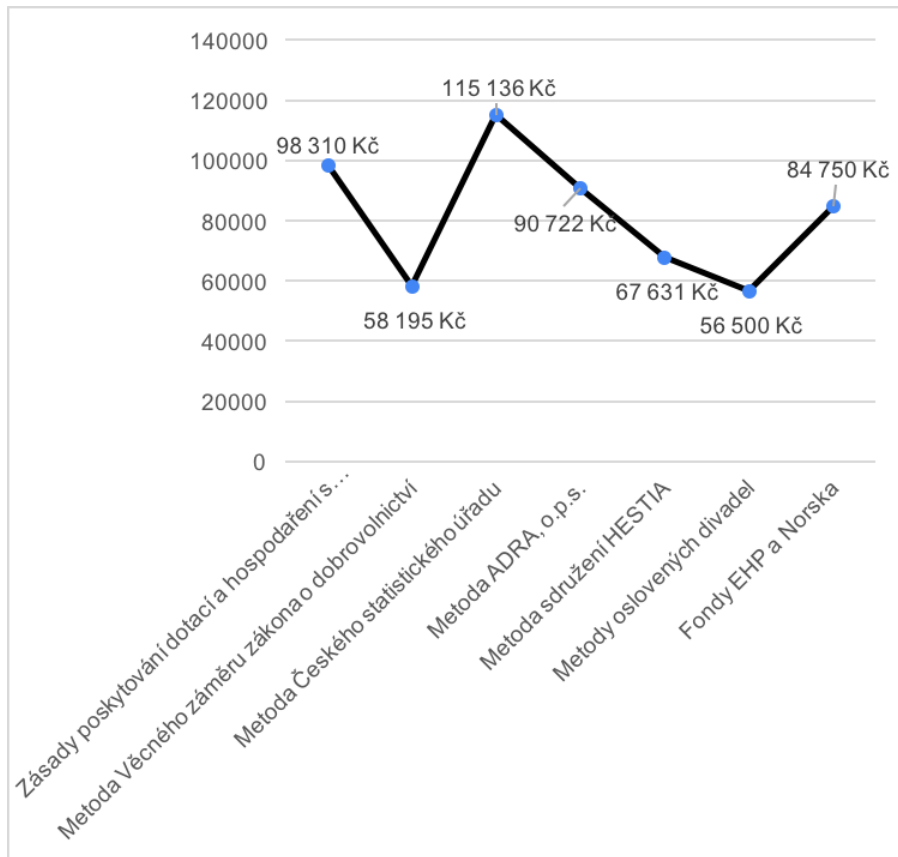
- **dobrovolnická hodina**
- **ukazatel VIVA** (Volunteer Investment and Value Audit) - hodnota dobrovolné práce vůči investicím, které organizace na chod dobrovolnické agendy musí poskytnout
- do jaké míry se organizaci dobrovolníci ekonomicky vyplatí

hodnota času dobrovolníka/ů

Ukazatel VIVA = -----

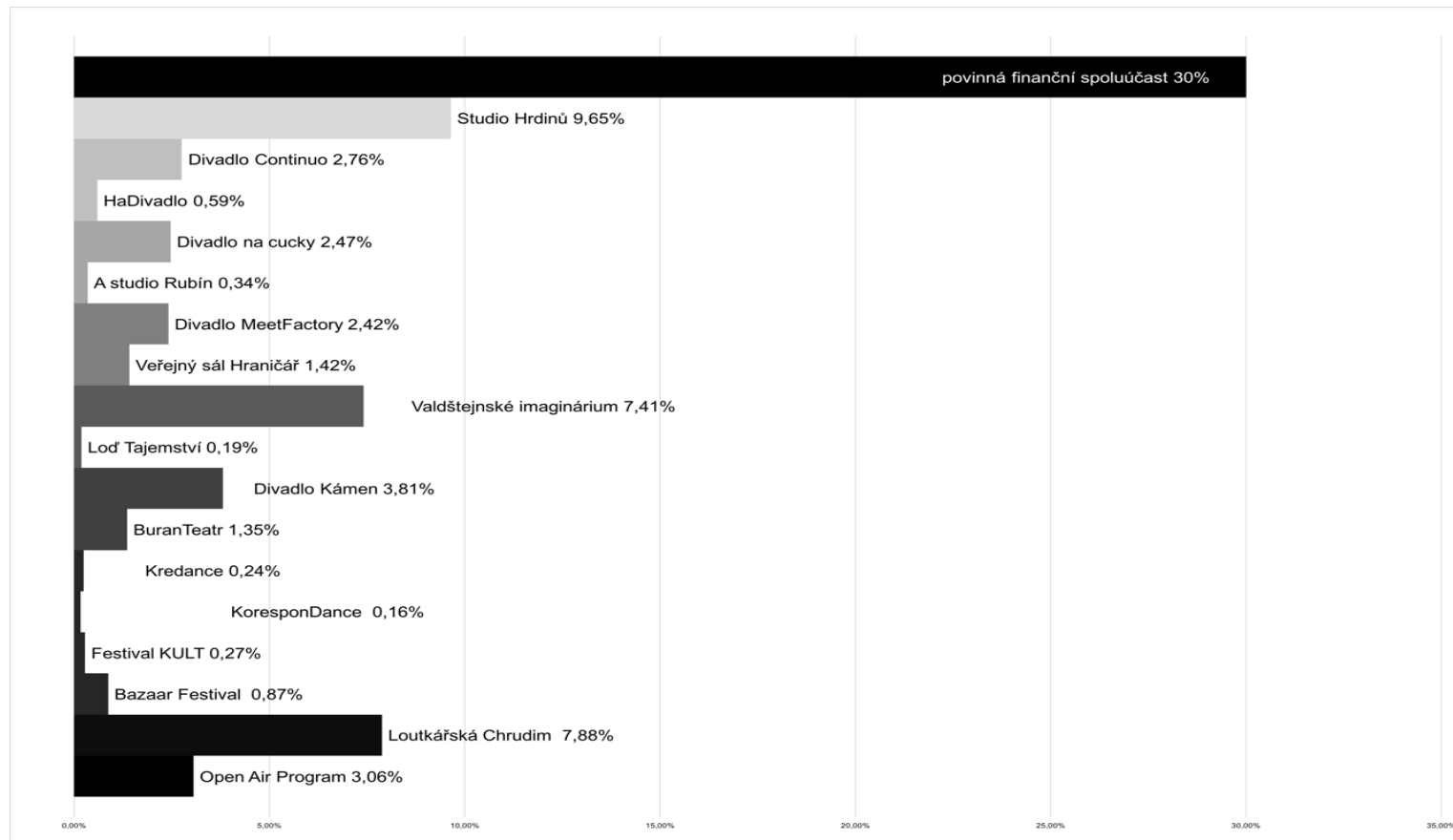
ekonomické investice na činnost dobrovolníků

PŘEHLED METOD VYČÍSLENÍ	Kč/hod
Zásady poskytování dotací a hospodaření s neinvestičními dotacemi ze státního rozpočtu České republiky v programu Rozvoj dobrovolnické služby pro rok 2021	174,00
Metoda Věcného záměru zákona o dobrovolnictví	103,00
Metoda Českého statistického úřadu	203,78
Metoda ADRA, o.p.s.	160,57
Metoda sdružení HESTIA	119,70
Metody oslovených divadel	100,00
Fondy EHP a Norska	150,00

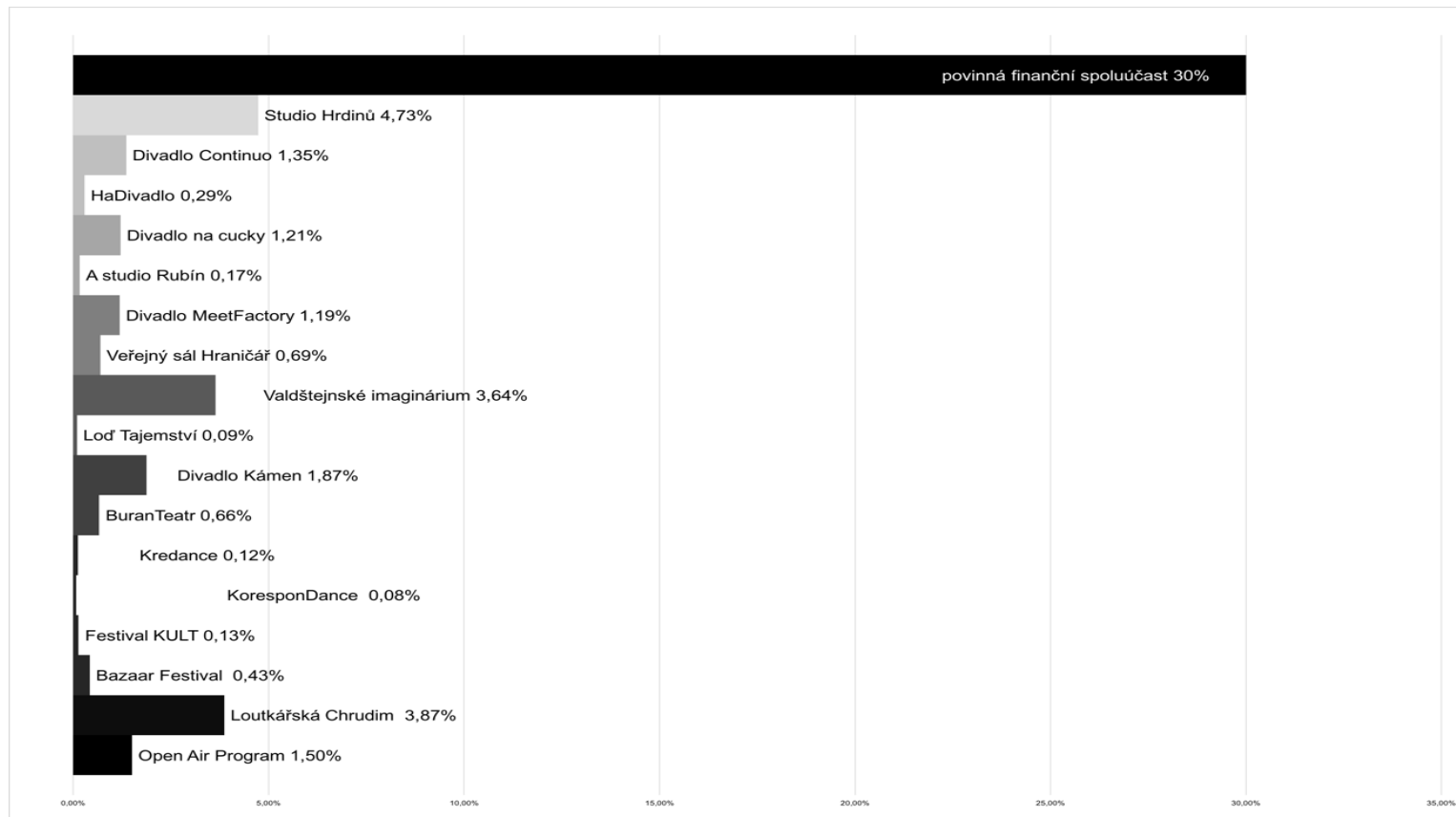

Přehled metod vyčíslení – příklad Divadlo na cucky

Vyčíslení možného podílení dobrovolnícké práce na finanční spoluúčasti – skrze maximální možnou sazbu (metodu)

Výčíslení možného podílení dobrovolnícké práce na finanční spoluúčasti – skrze minimální možnou sazbu (metodu)

**Děkuji za
pozornost**

**Ekonomická hodnota
dobrovolnictví a metody
jejího vyčíslení**

**KONFERENCE NIPOS 2021
Dobrovolnictví v kultuře a umění**

**Tento příspěvek vychází z mé bakalářské práce "Dobrovolnictví v
nezávislém divadle v číslech" (DAMU, 2021)**

**Tereza Rybová
rybova.ter@gmail.com**